Druk nr 3306

Warszawa, 8 października 2026 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Komisja do Spraw Petycji
BKSP.020.6.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu Komisja do Spraw Petycji wnosi projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o referendum ogólnokrajowym.

Do reprezentowania Komisji w pracach nad projektem ustawy został upoważniony poseł Marcin Józefaciuk.

Zastępca Przewodniczącego Komisji

(-) Urszula Augustyn

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

PROJEKT

USTAWA

z dnia 2026 r.

o zmianie ustawy o referendum ogólnokrajowym

Art. 1. W ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 300) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w obwodach głosowania utworzonych w zakładach leczniczych i w domach pomocy społecznej;”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do obwodów głosowania w zakładach leczniczych i domach pomocy społecznej oraz do obwodów w zakładach karnych i aresztach śledczych, a także do obwodów w oddziałach zewnętrznych tych zakładów i aresztów stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy.”;

2) w art. 13 w ust. 2 w pkt 2 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) obwodów w zakładach leczniczych i domach pomocy społecznej – spośród pracowników tych zakładów lub domów,”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel uchwalenia ustawy

Projektowana ustawa jest reakcją Komisji do Spraw Petycji Sejmu RP IX Kadencji na petycję Nr BKSP-144-IX-781/23 przez p. Sebastiana Adamowicza, skierowaną do Sejmu RP, którą Komisja uznała za zasadną.

Celem projektowanej ustawy jest poprawa spójności terminologicznej systemu prawnego, poprzez dostosowanie (uaktualnienie) terminologii stosowanej w zmienianej ustawie.

2. Stan w dziedzinie, która ma być unormowana

W ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym występują w niektórych przepisach terminy „zakład pomocy społecznej” oraz „szpital”, które od lat nie występują już w ustawach regulujących działalność systemu pomocy społecznej i systemu ochrony zdrowia. Nawet w tej samej ustawie o referendum ogólnokrajowym, w art. 9 ust. 8 pkt 6, stosuje się już poprawną terminologię: „dom pomocy społecznej” i „zakład leczniczy”.

Pojęcie domu pomocy społecznej zostało określone w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2026 r. poz. 639, 974 i 986). Według tej regulacji pomoc społeczna jest świadczona przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej: regionalny ośrodek polityki społecznej, powiatowe centrum pomocy rodzinie, ośrodek pomocy społecznej, dom pomocy społecznej, placówkę specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, ośrodek wsparcia i ośrodek interwencji kryzysowej (art. 6 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej). Nie wszystkie z tych jednostek zapewniają całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku. Tym zajmują się głównie powołane w tym właśnie celu domy pomocy społecznej, co potwierdza art. 5 pkt 8 Kodeksu wyborczego, wskazując, że przez dom pomocy społecznej należy rozumieć placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle

chorym lub osobom w podeszłym wieku, o której mowa w ustawie o pomocy społecznej.

Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2026 r. poz. 156 i 972) wyeliminowała z obrotu prawnego pojęcie „zakładu opieki zdrowotnej" i zastąpiła je pojęciem „przedsiębiorstwo podmiotu leczniczego". Zmiana ta wynikała z niejasnego statusu prawnego zakładu opieki zdrowotnej na gruncie obowiązujących wówczas przepisów o zakładach opieki zdrowotnej w kontekście przepisów ogólnych prawa cywilnego. Następnie ustawą z dnia 10 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 960) wyrażenie „przedsiębiorstwo podmiotu leczniczego" zostało zastąpione „zakładem leczniczym", ponieważ uznano, że to pojęcie bardziej odpowiada specyfice działalności leczniczej. W tej nowelizacji określono szpital jako zakład leczniczy, w którym podmiot leczniczy wykonuje działalność leczniczą w rodzaju świadczenia szpitalne. Świadczenia inne niż świadczenia szpitalne to świadczenia: opiekuńcze, pielęgnacyjne, paliatywne, hospicyjne, z zakresu opieki długoterminowej, rehabilitacji leczniczej, leczenia uzależnień, psychiatrycznej opieki zdrowotnej oraz lecznictwa uzdrowiskowego, udzielane pacjentom, których stan zdrowia wymaga udzielania całodobowych lub całodziennych świadczeń zdrowotnych w odpowiednio urządzonych, stałych pomieszczeniach. Zatem zarówno szpital, jak i placówki, w których wykonywane są świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne stanowią zakłady lecznicze, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 14 ustawy o działalności leczniczej.

3. Założenia podstawowych aktów wykonawczych

Projektowana ustawa nie wymaga wydania ani zmiany aktów wykonawczych.

4. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

DEKLAROWANE SKUTKI REGULACJI (DSR)
projektu ustawy

Informacja o projekcie

a) Tytuł projektu:

Ustawa o zmianie ustawy o referendum ogólnokrajowym

b) Przedstawiciel wnioskodawcy:

……..

Część wstępna

[1] Zwięzły opis zidentyfikowanego problemu i proponowanych rozwiązań.

Jaki problem jest rozwiązywany i jaka jest skala tego problemu.

W ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym występują, w trzech przepisach terminy, które od lat nie występują już w ustawach regulujących działalność systemu pomocy społecznej i systemu ochrony zdrowia („zakład pomocy społecznej" oraz „szpital"). Konieczne jest więc dostosowanie terminologii w tej ustawie do aktualnego stanu prawnego, zgodnie z którym należy posługiwać się pojęciem „dom pomocy społecznej" i „zakład leczniczy".

Pojęcie domu pomocy społecznej zostało określone w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 639, 974 i 986), która określa katalog jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. Całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku zapewniają powołane w tym celu domy pomocy społecznej. Ten fakt został już właściwie uwzględniony w art. 5 pkt 8 Kodeksu wyborczego, który stanowi, że przez dom pomocy społecznej należy rozumieć placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, o której mowa w ustawie o pomocy społecznej.

Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2026 r. poz. 156 i 972) wyeliminowała z obrotu prawnego pojęcie „zakładu opieki zdrowotnej" i zastąpiła je pojęciem „przedsiębiorstwo podmiotu leczniczego". Następnie ustawą z dnia 10 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 960) wyrażenie „przedsiębiorstwo podmiotu leczniczego" zostało zastąpione „zakładem leczniczym" a równocześnie określono szpital, jako zakład leczniczy, w którym podmiot leczniczy wykonuje działalność leczniczą w rodzaju świadczenia szpitalne. Ale świadczenia inne niż świadczenia szpitalne (świadczenia opiekuńcze, pielęgnacyjne, paliatywne, hospicyjne, z zakresu opieki długoterminowej, rehabilitacji leczniczej, leczenia uzależnień, psychiatrycznej opieki zdrowotnej oraz lecznictwa uzdrowiskowego) są udzielane w placówkach innych niż szpitale – które podobnie jak szpitale są zakładami leczniczymi w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 14 ustawy o działalności leczniczej. Ponadto, aktualne rozwiązanie wskazujące szpital nie pozwala na potraktowanie na tej samej zasadzie hospicjów, tym samym pozbawiając osoby przebywające w hospicjach możliwości głosowania „na miejscu".

Zwięzły opis proponowanych rozwiązań.

Projektowana ustawa poprawia spójność terminologiczną systemu prawnego, poprzez dostosowanie terminologii stosowanej w zmienianej ustawie do terminologii występującej w polskim systemie prawnym, zastępując termin: „zakład pomocy społecznej" prawidłowym terminem „dom pomocy społecznej" oraz termin „szpital" prawidłowym terminem „zakład leczniczy".

Skutki braku zmiany stanu obecnego.

Zasadniczym skutkiem społecznym i prawnym braku zmiany aktualnego stanu prawnego byłoby utrzymywanie stanu niespójności terminologicznej w systemie prawnym oraz brak możliwości uczestnictwa w referendum ogólnokrajowym osób przebywających w hospicjach.

[2] Czy były rozważane rozwiązania alternatywne?

- Nie

Przedstawione w projektowanej ustawie rozwiązanie jest jedynym możliwym.

II. Wymogi określone w art. 34 ust. 2 pkt 3–5 regulaminu Sejmu

[3] Jakie są przewidywane skutki prawne projektowanych rozwiązań?

Projektowana ustawa zapewni spójność terminologiczną w systemie prawnym oraz zlikwiduje rozwiązania, które praktycznie wyklucza większość osób przebywających w hospicjach z udziału w referendum.

[4] Jakie są przewidywane skutki społeczne projektowanych rozwiązań?

Zasadniczym skutkiem społecznym projektowanej ustawy będzie poprawność przepisów ustawowych oraz stworzenie osobom przebywającym w hospicjach realnej możliwości uczestnictwa w referendum.

[5] Jakie są przewidywane skutki gospodarcze projektowanych rozwiązań?

Projektowana ustawa nie wywoła skutków gospodarczych.

[6] Jakie są przewidywane skutki finansowe projektowanych rozwiązań, w szczególności wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego?

Projektowana ustawa nie wywoła skutków finansowych.

[7] Wykaz źródeł finansowania, jeśli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt nie pociąga za sobą obciążenia budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego polegające na zwiększeniu wydatków lub zmniejszeniu dochodów, w porównaniu do aktualnie obowiązujących wielkości.

[8] Czy projekt ustawy podlega procedurze notyfikacyjnej?

- Nie

III. Wymogi określone w art. 34 ust. 2a i 2b regulaminu Sejmu

[9] Czy projekt ustawy zawiera przepisy określające zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

- Nie

[10] Czy wdrożenie projektowanych przepisów spowoduje obciążenia administracyjne mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

- Nie

[11] Czy projekt ustawy zawiera przepisy regulacyjne lub określa wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (art. 34 ust. 2b regulaminu Sejmu)?

- Nie

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
KANCELARIA SEJMU
BIURO EKSPERTYZ I OCENY SKUTKÓW REGULACJI

Warszawa, 30 października 2026 r.

BEOS-WPEiM-2670/26

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS-III.020.350.9.2026
Data wpływu 30.X.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o referendum ogólnokrajowym (przedstawiciel wnioskodawcy: poseł Marcin Józefaciuk)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2026 r. poz. 573, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt zakłada zmianę ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 300). Proponowane zmiany w art. 6 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 oraz art. 13 ust. 2 pkt 2 lit. b tej ustawy mają na celu uaktualnienie terminologii użytej w tych przepisach poprzez zastąpienie pojęć „szpital" i „zakład pomocy społecznej" pojęciami „zakład leczniczy" i „dom pomocy społecznej".

Projektowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Materia, której dotyczy projekt ustawy, pozostaje poza zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

3. Analiza przepisów projektu ustawy pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Projekt ustawy nie reguluje kwestii objętych zakresem prawa Unii Europejskiej.

4. Konkluzja

Komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o referendum ogólnokrajowym nie jest objęty zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Autor:
Tomasz Jaroszyński
naczelnik wydziału
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:
Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik
/podpisano elektronicznie/

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
BIURO EKSPERTYZ I OCENY SKUTKÓW REGULACJI

Warszawa, 30 października 2026 r.

BEOS-WPEiM-2671/26

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS-111.020.350.10.2026
Data wpływu 30.X.26r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o referendum ogólnokrajowym (przedstawiciel wnioskodawcy: poseł Marcin Józefaciuk) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projekt zakłada zmianę ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 300). Proponowane zmiany w art. 6 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 oraz art. 13 ust. 2 pkt 2 lit. b tej ustawy mają na celu uaktualnienie terminologii użytej w tych przepisach poprzez zastąpienie pojęć „szpital" i „zakład pomocy społecznej" pojęciami „zakład leczniczy" i „dom pomocy społecznej".

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o referendum ogólnokrajowym **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:
Tomasz Jaroszyński
naczelnik wydziału
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:
Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik
/podpisano elektronicznie/